

Днес е празникът на св. Юстин Философ

Св. Юстин Философ (Иустин Философ) (Юстин Мъченик) (ок. 105 – ок. 165/7) – раннохристиянски богослов и философ, отец на Църквата, един от първите и най-ярките християнски писатели-апологети.

Роден в Сирия, в семейството на гръцки колонист, принадлежащ към състоятелната провинциална аристокрация, което позволило да получи добро образование. В своите търсения на истината и смисъла на живота св. Юстин преминал последователно през философията на стоиците, перипатетиците, питагорейците и неоплатониците. Възгледите му били изградени върху вярата че „разумът господства над всичко“. Повратно събитие в неговата духовно развитие била срещата с непознат старец, която способствала за обръщането на св. Юстин в християнството. Старецът изказал мисълта, че „любителят на думите“ е „филолог“, „софист“, а не философ, докато истинският „любител на мъдростта“ е „любител на делото“, т.е. човек, за когото заветите на Писанията са ръководство за действие. Около 133 година св. Юстин приел Свето кръщение и продължил заниманията си с любомъдрие, но този път напълно убеден, че християнството е истинната философия („Христос-Логос и Истината-Логос са тъждествени“). В Рим св. Юстин създал първата християнска философска школа и продължил да носи облеклото на тогавашните философи до края на живота си (дотогава мнозина смятали, че в Христа вярват само

необразованите). Сред учениците му бил и Тациян (Tatian), който по-късно го нарекъл „достоеен за всяко изумление“.

Основни съчинения: на св. Юстин са „Против всички ереси“, „Лирник“, „Първа и втора апология“ в защита на християните до императора (150 и 162 г.), философско-богословския „Разговор с Трифон-иудея“, а също „Против Маркион“ (съхранени са само фрагменти), „Към елините“, „Изобличение“, „За божественото единодържавие“ (не е съхранено). Той формулирал редица догматически въпроси от учението на Църквата и трудовете му са голям принос в развитието на апофатическото богословие. Участвал в различни диспути (исторически са доказани победата на св. Юстин над циника Крискент и други езически философи). Придържал се към това направление в патристиката, което търсело синтез на християнските ценности и античните идеали за разума и се опитал да използва гръцкото философско наследство за разкриване на християнското вероучение. Според оценката на Евсевий „За божественото единодържавие“ се състои „не само от нашето Писание, но и по елинските книги“.

По клеветнически донос на Крискент, св. Юстин и шест от учениците му били заловени, мъчени и умъртвени по времето на император Марк Аврелий. Знаменитата проповед на св. Юстин в съда за ипостасната Истина-Христос и неговата смърт доказали, че той не е бил „филолог“, а философ – в най-възвишения смисъл на думата. Църквата почита св. Юстин на 1 юни като „небесен покровител на рода на философите“ и всички, търсещи истината.

dobrotoliubie.com